

Malmö stad

Fastighets- och gatukontoret

Årsrapport krisberedskap

Tekniska nämnden

2022

Innehåll

DEL 1 – INLEDNING OCH BAKGRUND.....	3
Inledning	3
Årsrapport	4
DEL 2 - BESKRIVNING AV ORGANISATION OCH FUNKTIONER.....	4
Fastighets- och gatukontorets beredskapsfunktioner.....	4
DEL 3 - HÄNDELSER UNDER 2022.....	7
Pandemihantering	7
Malmö stads risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	7
Uppdatering av krisledningsplanen.....	7
Malmöfestivalen.....	8
Oljeskyddsplanen	8

DEL 1 – INLEDNING OCH BAKGRUND

Inledning

Revisorskollegiet granskade i mars 2021 Malmö stads arbete med krisberedskap. Syftet med granskningen har varit att bedöma om Kommunstyrelsen, Grundskolenämnden och Tekniska nämnden säkerställer en ändamålsenlig beredskap inför och vid händelse av kris eller extraordinära händelser. Utifrån genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att tekniska nämnden i huvudsak säkerställer en ändamålsenlig beredskap inför och vid händelse av kris eller extraordinära händelser.

Revisionen gav ett antal rekommendationer och utifrån dem så redovisade tekniska nämnden i sitt yttrande vilka åtgärder som planerades att genomföras, deras förväntade effekt och när de senast skulle vara genomförda för samtliga rekommendationer.

Revisorskollegiets två rekommendationer

1. Nämnden rekommenderas aktivt följa krisberedskapsarbetet inom ramen för sitt verksamhetsområde

Åtgärder som ska vidtas

- Krisledningsplanen lyfts till nämnden varje mandatperiod.
- En årlig rapport över det gångna årets aktiviteter kring förvaltningens krisberedskapsarbete tas fram och presenteras som ett informationsärende i januari- eller februarinämnden.

Förväntad effekt

Nämnden kommer att ha en god uppfattning och förståelse för att krisberedskapsarbetet bedrivs i enlighet med ”Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020-2023” (STK-2019-629) och lagstadgade krav.

2. Nämnden ska se över och utveckla sin krisledningsplan i enlighet med sin organisation för krisledning och beredskap samt kommunens styrdokument

Åtgärder som ska vidtas

- Krisledningsplanen för Fastighets- och gatukontoret har utvärderats och uppdaterats utifrån gjorda erfarenheter under pandemin. Planen är idag även anpassad för utdragna kriser. Krisledningsplanen godkändes av FGK:s ledningsgrupp i augusti 2022 och bifogas som information.

Förväntad effekt

Nämnden kommer att kunna förvissa sig om att utvecklingsarbetet bedrivs enligt ”Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020–2023” (STK-2019-629) och andra förnyade krav.

Tidpunkt för genomförande

Åtgärderna för båda rekommendationerna redovisades i februarinämnden 2022.

Årsrapport

Nedan följer en årsrapport över fastighets- och gatukontorets beredskapsår. Rapporteringen är övergripande och kortfattad för att inte riskera att något som skulle kunna falla inom Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 38 kap och Säkerhetsskyddslag (2018:585) kommer fram. Syftet är att nämnden ska kunna förvissa sig om att ett omfattande beredskapsarbete genomförs enligt ”Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020–2023” (STK-2019-629) och andra relevanta krav.

DEL 2 - BESKRIVNING AV ORGANISATION OCH FUNKTIONER

Fastighets- och gatukontorets beredskapsfunktioner

Fastighets- och gatukontoret har ett antal funktioner som direkt jobbar med förvaltningens förmåga att snabbt och direkt kunna reagera på olika oförutsedda händelser, stora som små.

Fastighets- och gatukontoret klarar relativt stora påfrestningar i normalläget i och med en god flexibilitet i organisationen samt en inrättad ledningsberedskap. För situationer och händelser som kräver mer än vad organisationen klarar av finns en framtagen krisledningsplan som uppdateras varje mandatperiod eller vid behov efter särskilda händelser.

Ledningsberedskapen

Fastighets- och gatukontorets ledningsberedskap är förvaltningens kontaktväg utanför kontorstid och kan agera som beslutsfattare enligt i ledningsgruppen beslutad beskrivning.

Ledningsberedskapen utgör TIB:ens (stadskontorets tjänsteperson i beredskap), polisens, räddningstjänstens och andra förvaltningars och bolags ingång till och dialogpartner med fastighets- och gatukontoret under icke-ordinarie arbetstid.

Ledningsberedskapen består av chefer på Avdelningen för offentlig miljö.

Ledningsberedskapens arbetsuppgifter består som exempel av att:

- Hantera händelser inom fastighets- och gatukontorets driftansvar för den allmänna platsmarken med tillhörande anläggningar, som är av större eller särskild karaktär och som inte anses vara vanliga kundtjänstären. Händelserna härrör som exempel från akut fara, skada och vandalisering, väder, oljeutsläpp, sjunkna båtar i småbåtshamnar och liknande.
- Förbereda beredskap för större planerade händelser i staden (t ex statsbesök, större externa event och demonstrationer) tillsammans med TIB, polis, räddningstjänst och andra förvaltningar.
- Hantera olovligt boende på Malmö stad ägd mark för fastighets- och gatukontorets, serviceförvaltningens och fastighetskontorets räkning dygnet runt.
- Agera som saneringsledare vid oljesanering (enligt Oljeskyddsplanen).

Under 2022 var de vanligaste händelser som Ledningsberedskapen fick agera på utanför arbetstid:

- Olovligt boende
- Oljeutsläpp på land och i vatten
- Brand på lekplats eller andra allmänna ytor
- Klotter och banderoller med olämpliga budskap

- Glasbitar i plaskdammar, på lekplatser och hundrastplatser
- Förstärkning av resurser vid håftiga regn och starka vindar
- Vandaliserade träd
- Förberedelser inför kontroversiella besök från Danmark då det fanns risk för och förekom demonstrationer och skadegörelse
- Hantering av händelser på allmän platsmark i samband med påskens kravaller

Beredskapssamordnare

På förvaltningen finns tre beredskapssamordnare från olika avdelningar för att täcka förvaltningens breda verksamhet och olika viktiga aspekter av krisberedskap:

- Struktur och ledning
- Offentlig miljö
- Planering och byggande av staden
- Arrangemang och mötesplatser

Beredskapssamordnare samordnar det löpande och det långsiktiga arbetet med krisberedskap utifrån ”Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020-2023” men hanterar och samordnar även de händelser som oplanerat uppstår i omvärlden och efter de direktiv/uppdrag som kan komma från t ex stadskontoret eller staten.

Del 3 – Händelser under 2022 (nedan) sammanfattar det händelser och uppdrag som beredskapssamordnarna samordnat eller varit delaktiga i.

Kriskommunikatör

På förvaltningen finns en utsedd kriskommunikatör som kan stötta i krisarbetet. Kriskommunikatören ingår i ett nätverk för stadens kriskommunikatörer.

Vinterberedskap

För händelser som kan innebära stora påfrestningar för staden och samhället finns särskilda beredskapsfunktioner på fastighets- och gatukontoret. En sådan är Vinterberedskapen som är aktiverad från oktober till april varje år (exakta datum varierar från år till år).

Vinterberedskapen är i beredskap dygnet runt och samordnar och styr snöröjningen och halkbekämpningen i Malmö. Fastighets- och gatukontoret är beställare och bemannar övergripande tjänster. Kommunteknik, med upphandlade underentreprenörer, är utförare.

Malmöfestivalen

För Malmöfestivalen finns en egen säkerhets- och krisledningsorganisation och en uppdaterad säkerhets- och beredskapsplan tas fram varje år.

DEL 3 - HÄNDELSER UNDER 2022

Pandemihantering

2022 inleddes i pandemins tecken. Fastighets- och gatukontorets beredskapssamordnare deltog i stadens löpande pandemihantering fram till mars då stadens Anpassade ledningsstöd avvecklades.

Rapportering av utvärdering av arbetssätt, kommunikationsvägar, ledning och styrning med mera, kopplat till pandemin, har därefter genomförts gemensamt med Stadskontorets beredskapsorganisation.

För fastighets- och gatukontoret har årets pandemihantering inneburit bl.a.:

- Planering för personalbortfall och kartläggning/analys av kritiska funktioner och tidpunkter i/för förvaltningens verksamhet
- Flexibilitet mellan distans- och kontorsarbete
- Planerade större arrangemang anpassades inledningsvis men kunde senare under året genomföras som vanligt
- Planerade och nya arrangemang har fått anpassas till rådande restriktioner
- Fortsatta informationssatsningar rörande trängsel och restriktioner på allmänna platser
- Införande av vaccinationsbevis för vissa arrangemang under vintern 2021-2022.

Malmö stads risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

Malmö stads risk- och sårbarhetsanalys (RSA) är en metod, utvecklad tillsammans med forskare från LTH, för att systematiskt arbeta med kontinuitetsplanering och för att öka stadens robusthet. Metoden bygger på att förvaltningarna kartlägger och riskbedömer sina åtaganden och beroenden till andra förvaltningar och parter. Utifrån riskanalysen tas åtgärder och reservlösningar fram.

Varje år görs en eller flera fördjupade scenarioanalyser kring särskilda frågor. Under 2022 har scenarier rörande bortfall av dricksvatten, el och kommunikation analyserats och reservlösningar och permanenta lösningar för detta har börjat tas fram. Arbetet är långsiktigt och fortsätter under 2023.

RSA-arbetet utgör också grunden för den riskanalys som Malmö stad ska lämna till Länsstyrelsen varje år.

Uppdatering av krisledningsplanen

För varje mandatperiod tas nya/uppdaterade krisledningsplaner fram för staden. Stadskontoret tar fram en plan för stadens centrala krisledning, därefter tar förvaltningarna fram anpassade planer för sina förvaltningar.

Fastighets- och gatukontoret har under mandatperioden haft en flexibel plan som beslutats i ledningsgruppen och som användes skarp för att organisera pandemihanteringen våren 2020. Krisledningsplanen uppdaterades under 2022 utifrån gjorda erfarenheter under pandemin. Planen är idag även anpassad för utdragna kriser. Krisledningsplanen godkändes av FGK:s ledningsgrupp i augusti 2022 och bifogas som information.

Under 2023 kommer en uppdaterad krisledningsplan (efter att stadens centrala krisledningsplan är godkänd) att lyftas till nämnden för den nya mandatperioden.

Malmöfestivalen

Malmöfestivalen utgör under ett ”normalår” Malmö stads största riskhändelse med helt öppna scener och över en miljon besök. Bakom kulisserna sker därför också Malmö stads mest omfattande och koncentrerade arbete med säkerhet och krisberedskap i nära samarbete med polis, räddningstjänst, berörda förvaltningar inom Malmö stad och andra samhällsparter.

Under 2022 genomfördes festivalen igen första gången sedan 2019. Festivalen drabbades av el- och kommunikationsbortfall samtidigt som en yttre händelse gjorde att polis och socialarbetare för unga avlägsnade sig från festivalen under en period. Festivalens förstärkta stab/anpassade ledning aktiverades under denna kväll. Händelsen har utvärderats genom AAR-metoden (After Action Review) och har lett till att ett arbete sker med att säkra upp med reservlösningar för el- och kommunikationsbortfall under 2023.

Oljeskyddsplanen

Stadens Oljeskyddsplan färdigställdes 2017 och hanterar samarbetet mellan Malmö, Burlöv, Lomma och Kävlinge vid sanering av oljeutsläpp längs kusten samt beskriver ansvarsfördelning mellan olika parter.

Fastighets- och gatukontorets ledningsberedskap är saneringsledare vid olyckor.

Under 2022 fortsatte arbetet med en uppdatering av oljeskyddsplanen ihop med berörda parter i grannkommunerna. Länsstyrelsen arbetar fram en regional oljeskyddsplan, med vilken respektive kommuns oljeskyddsplan ska synkroniseras.

Planering av gemensamma oljeskyddsutbildningar har inletts inför 2023 tillsammans med Räddningstjänsten Syd, VA Syd och grannkommunerna. Under året har Kustbevakningen visat upp de beredskapsresurser som MSB har placerat i Malmö inför ett eventuellt oljepåslag från havet.

Skyfalls- och klimatanpassning

Fastighets- och gatukontoret har under 2022 arbetat vidare med att stärka stadens operativa förmåga vid översvämning. Arbetet har innefattat fortsatt utbyggnad av ett varningssystem för höga havsnivåer samt skyfall. Totalt består systemet numera av 14 sensorer placerade i hamnen och kanalerna samt 10 sensorer placerade i vägunderfarter där översvämningensrisken är extra hög. Alla sensorerna är kopplade till en digital ”dashboard” där vattennivåer kan utläsas och som genererar varningar vid höga nivåer. Vidare har en ny prognostjänst från SMHI prövats under 2022. Syftet med att få tillgång till fler och mer detaljerade prognoser är att skapa bättre underlag för avgöranden om när förvaltningen i förväg bör kalla in extra resurser eller ej. Arbetet med att skapa bättre prognoser vid framförallt skyfall drivs nationellt av bland annat SMHI. I detta arbete är Fastighets- och Gatukontoret en aktiv aktör.

Fastighets- och gatukontoret har genom nederbörds- och vägnätsanalyser fastställt hur stadens vägnät påverkas vid översvämning från skyfall respektive högt havsvattenstånd. Framkomligheten på vägnätet får endast mycket lokala minskningar vid en översvämning från havet medan skyfall har potential att skapa begränsningar i hela staden. Utifrån analysresultaten samt upplevda störningar vid skyfallet 2014 har diskussion förts med företrädare för Region Skåne, Polis och Räddningstjänst. I och med att Malmö stad som väghållare har ett ansvar för framkomlighet, samtidigt som respektive organisation har ett eget ansvar för att kunna utföra sitt uppdrag även under en omfattande översvämning, har diskussionen handlat om vad respektive organisation kan göra för att säkerställa en acceptabel förmåga/framkomlighet. Bland annat har krav om frihöjd vid framtida upphandling av fordon samt möjlighet för samhällsviktiga aktörer att köra på stadens cykelbanor föreslagits som tänkbara åtgärder för att stärka framkomligheten.

En allt tätare stad skapar behov av fler funktioner på samma yta. Fastighets- och gatukontoret möter detta behov genom bland annat undersöka och pröva en vägkonstruktion som har möjligheten att fördröja vatten och samtidigt erbjuda bättre livsmiljöer för stadens gatuträd. Under 2022 har en arbetsgrupp bildats med syfte att säkerställa att fördröjningsfunktionen och vägens bärlighet bibehålls under lång tid och att konstruktionen vidareutvecklas i takt med att driftserfarenheter erhålls.